

Er bestaat een kloof tussen het belang dat respondenten uit verschillende onderzoeken (leraren, oud-leerlingen, vakspecialisten, vakdidactici, docenten uit het vervolgonderwijs, werkgevers en ontwikkelde Nederlanders) hechten aan spreek- en luisteronderwijs en de aandacht die er in de praktijk aan wordt besteed.

Tot nu toe heeft er nooit leerplanconstructie en effectmeting daarvan plaatsgevonden. Dit is nodig voordat er uitspraken gedaan kunnen worden over de praktische haalbaarheid van spreek- en luisteronderwijs. De beschreven case-studies gelden als vooronderzoek in het kader van het project Nederlands VO-1.

Aan de hand van drie praktijkbeschrijvingen (twee scholengemeenschappen MAVO/HAVO/VWO en één IBO-afdeling van een scholengemeenschap) wordt in kaart gebracht wat er in de lessen daadwerkelijk gebeurt.

De bundel opent met een inleiding en verantwoording. Dan volgen de drie case-studies en het geheel wordt afgesloten met een nabeschuiving.

Jan Boland, Helge Bonset & Marion Slijpen, *Spreek- en luisteronderwijs: case-studies*. Enschede, SLO, 1991. Deel 8 in de reeks Studie en Onderzoek binnen het project Nederlands VO-1.

Peuter, taal, lezen

Op zaterdag 21 september vindt te Utrecht de studiedag 'Baby, peuter, taal, lezen' plaats. Deze studiedag is bedoeld voor wie beroepshalve werkt met kinderen tot 4 jaar: medewerkers (m/v) van peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, consultatiebureaus, speelotheken.

Het programma bestaat uit drie inleidende lezingen, gevolgd door presentaties, workshops, tentoonstellingen en een info-markt.

De inleidende lezingen belichten de taalontwikkeling tot 4 jaar in het algemeen, achterstand in taalontwikkeling bij peuters, taalproblemen van allochtone peuters. Daarbij wordt ook ingegaan op het taalbesef van peuters, hun kennis van verhalen en poëzie, het belang van vertellen en voorlezen.

Er zijn presentaties van diverse geslaagde projecten die de taalontwikkeling van peuters bevorderen, een workshop waarin men zich kan oefenen in vertellen en voorlezen, een tentoonstelling van materialen en een markt waar diverse instellingen hun aanbod tonen.

De studiedag wordt georganiseerd door het Nederlands Bibliotheek en Lektuur Centrum in samenwerking met Stichting Spel- en Opvoedingsvoorlichting, en met ondersteuning van de Stichting Lezen.

Inlichtingen: NBLC, Herman Verschuren, telefoon 070: 314 16 31. Opgave voor deelname: door overmaken van f 55 op Postbankrekening nummer 46 58 99 van Stichting Lezen, onder vermelding van *studiedag*. Inschrijving gaat in volgorde van ontvangst. Maximum aantal deelnemers: 150.

Vrouw en literatuur

Sinds enkele jaren organiseert het Centrum Vrouwenstudies van de Universiteit Antwerpen een postuniversitaire lessenreeks onder de naam 'Vrouw en samenleving'. In het kader van deze reeks verzorgt dr. Wim Neetens dit

najaar een cursus 'Vrouw en literatuur' (elke dinsdag van 1 oktober tot 10 december 1991 van 18.00 tot 21.00 uur).

De cursus is toegankelijk voor houders van een diploma hoger onderwijs. Het cursusgeld bedraagt BF 4000. Inlichtingen: Secretariaat Vrouwenstudies, Universiteitsplein 1, 2610 Wilrijk, België (03: 820 28 50).

Conferentie over geletterdheid

In Tilburg wordt van 10 tot 12 oktober een internationale conferentie gehouden onder de titel 'Attaining functional literacy: a cross-cultural perspective'. De organisatie berust bij mensen van de letterenfaculteit van de Katholieke Universiteit Brabant en de Nationale UNESCO-commissie.

Doel van de conferentie is te bezien hoe de mate van geletterdheid op de wereld kan worden vergroot. Met een state-of-the-art overzicht van wetenschappelijk onderzoek als basis, wil men proberen bestaande alfabetiseringsplannen tegen het licht te houden.

Geletterdheid in ontwikkelingslanden, geletterdheid in geïndustrialiseerde landen en de politiek: deskundigen op die drie gebieden zullen op de conferentie spreken. In het programma-overzicht prijken namen van wetenschappers uit Nederland, uit andere Europese landen, uit de Verenigde Staten, Japan, India en Mexico. Daarnaast zullen vertegenwoordigers van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, van de EEG en de UNESCO spreken.

In de ochtend zijn er telkens een drietal plenaire lezingen rond een thema. In de middag zijn er drie parallelsessies. Elke parallelsessie heeft een subthema en is weer verdeeld in een viertal presentaties over onderwerpen rond dat subthema. Zo'n middagsessie zal worden afgesloten met discussie.

De eerste dag van de conferentie heeft als thema 'The construct of functional literacy'. Presentaties worden gewijd aan het definiëren van functionele geletterdheid, aan functionele geletterdheid in de ontwikkelingslanden en aan functionele geletterdheid en individuele ontwikkeling. Thema van de tweede dag is 'Literacy education'. Thema's van de middagsessies vormen het onderwijs in ontwikkelingsamenlevingen, het onderwijs in geïndus-

trialiseerde samenlevingen en hulpmiddelen en technologieën die bij het onderwijzen beschikbaar zijn. Op de derde dag, getiteld 'From research to action', worden uiteraard conclusies getrokken over wat er nu gebeuren moet.

Deelname aan de conferentie kost f300, koffie/thee, lunches, en documentatiemateriaal inbegrepen. Voor liefhebbers zijn er ook voor de avonden activiteiten gepland.

Verdere informatie is verkrijgbaar bij Caroline van der Laan of Ludo Verhoeven, Katholieke Universiteit Brabant, Letterenfaculteit, postbus 90153, 5000 LE Tilburg (013: 66 26 68 of 66 26 63).

Auteurs over literatuur in de klas

In samenwerking met de Stichting Schrijvers School Samenleving organiseert de Vrije Universiteit een cursus van vijf avonden, waarin Hermine de Graaf, Vonne van der Meer, Willem van Toorn, Ed Leeflang en Willem Jan Otten aangeven hoe zij denken dat hun werk en het werk van andere auteurs in de klas aan de orde gesteld zou kunnen worden.

In het eerste gedeelte van de avond komt de auteur aan het woord; na de pauze is er gelegenheid tot discussie en het uitwerken van ideeën onder leiding van Cor Geljon, vakdidacticus Nederlands.

Data 30 oktober, 6, 13, 20 en 27 november

Plaats Vrije Universiteit, Amsterdam

Kosten f25 (plus f10 materiaal)

Inlichtingen en aanmelding Universitaire Lerarenopleiding, Vrije Universiteit, De Boelelaan 1115, Amsterdam, telefoon 020: 548 73 60 (mevrouw C. Korenhof)

Eerste sociolinguïstische conferentie

Het Werkverband Tekstwetenschap van de KUB organiseert op 21 en 22 november een conferentie die de sociolinguïstiek in ruime zin tot onderwerp heeft. Meer specifiek worden plenaire lezingen en paperbesprekingen georganiseerd op de volgende deelgebieden van de sociolinguïstiek: taalattitudes, taalvariatie en taalverandering; taal in primaire en secundaire socialisatie; taal in sociale interactie; allochtone taalminderheden; tweetaligheid, diglossie en taalassimilatie.

De conferentie wordt gehouden in conferentiehoeve De Blijde Werelt te Lunteren. Inlichtingen en aanmeldingen: E. Huls, Werkverband Tekstwetenschap KUB, Postbus 90153, 5000 LE Tilburg.

Woordenschatdidactiek

De sectie Nederlands als Tweede Taal van de Vereniging van Leraren in Levende Talen organiseert op zaterdag 26 oktober 1991 een studiebijeenkomst over 'Woordenschatdidactiek in het voortgezet onderwijs'. De bijeenkomst is bedoeld voor docenten Nederlands als moedertaal, docenten Nederlands als tweede taal en zaakvakdocenten. De bijeenkomst wordt verzorgd door Marja Coenen en Anita van der Wal, medewerker van het Projectbureau OVB in Rotterdam.

De bijeenkomst zal beginnen met een korte plenaire inleiding over woordselectie en bruikbare werkvormen voor woordenschatuitbreiding. Vervolgens zullen de deelnemers in groepjes hierover verder praten. Op basis van teksten uit reguliere lesmethoden voor het voortgezet onderwijs wordt een aantal werkvormen concreet uitgewerkt. Tijdens een plenaire nabespreking zullen lesideeën worden uitgewisseld en bediscussieerd.

De studiebijeenkomst vindt plaats in vergadercentrum La Vie, Lange Viestraat 351 te Utrecht (verlengde van Vredenburg, op loopafstand van Centraal Station). De bijeenkomst begint om 10.00 uur en duurt tot 13.00 uur. Vanaf 9.30 uur is er koffie. Kosten van deelname: f 15 voor leden en f 35 voor niet-leden.

Inschrijving kan geschieden door de deelnamekosten vóór 1 oktober 1991 te storten op girorekening 560 12 56, t.n.v. de sectie NT2 van VLLT, Amsterdam, o.v.v. naam, adres, telefoonnummer en onderwijstype. Er kunnen maximaal 40 personen aan de bijeenkomst deelnemen. Inschrijving vindt plaats in volgorde van aanmelding. Bij overinschrijving ontvangen degenen die niet geplaatst kunnen worden daarvan bericht. Uiteraard zal in dat geval het gestorte inschrijfgeld worden geretourneerd. Voor alle anderen geldt het betalingsbewijs als bewijs van inschrijving.

Nadere informatie kan worden ingewonnen bij Marja Coenen en Anita van der Wal, telefoon 010: 411 32 66.

ADRESSEN AUTEURS

Jan Boland
SLO
Postbus 2041
7500 CA Enschede

Colette Corblin
Route de Cardonville
F.76690 Mont Cauvaire
Frankrijk

John van Geenen
Katholiek Pedagogisch Centrum
Postbus 482
5201 AL 's-Hertogenbosch

Dorian de Haan
Nieuwe Prinsengracht 17
1018 EE Amsterdam

Ru Klein
Beemdgras 90
2804 NW Gouda

Immeliën Kramer
Groenhoven 849
1103 NB Amsterdam

Henk Lammers
Van Breestraat 27
1071 ZE Amsterdam

Anke Tigchelaar
Van Koetsveldstraat 5
3532 VH Utrecht

Theo Rensman
Herenstraat 37
3985 RR Werkhoven

Ingrid Veeke
Katholiek Pedagogisch Centrum
Postbus 482
5201 AL 's-Hertogenbosch